

XEDAPEN OROKORRAK

HERRI ADMINISTRAZIO ETA JUSTIZIA SAILA

1798

20/2016 EBAZPENA, apirilaren 11koa, Jaurlaritzaren Idazkaritzako eta Legebiltzarrarekiko Harremanetarako zuzendariarena, Zadorraren sistemako Urtegiak Kontserbazio Bereziko Eremuaren Jarraibideak eta Kudeaketa Neurriak argitaratzea xedatzen duena.

1/2014 Legegintzako Dekretuaren bitartez, Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Kontserbazio Legearen Testu Bategina onartu zen. Dekretu horretako 22.5 artikuluan ezartzen denez, kontserbazio bereziko eremuak (KBE) eta hegaztientzako babes bereziko eremuak (HBBE) deklaratzeko dekretuek aintzat hartu behar dituzte Eusko Jaurlaritzak halako eremuak kontserbatzeko onartutako arauak. Eusko Jaurlaritzak, halaber, aginduko du eranskin gisa argitaratzeko eremuok kudeatzeko jarraibideak, lurralde historikoetako foru-organoek onartutakoak.

Ildo horretatik, Zadorraren sistemako urtegiak kontserbazio bereziko eremu izendatu zuen Eusko Jaurlaritzak, ekainaren 30eko 120/2015 Dekretuaren bitartez. Dekretu horretako 3.3 artikuluan eta azken xedapenetatik lehenengoan xedatzen denez, Jaurlaritzaren Idazkaritzako eta Legebiltzarrarekiko Harremanetarako zuzendariaren eskumena da argitara ematea, dekretuaren eranskin gisa, Arabako eta Bizkaiko Foru Aldundiek onartutako kudeaketa-jarraibideak eta -neurriak.

Horrenbestez, aintzat hartuta Arabako eta Bizkaiko Foru Aldundiek Diputatuen Kontseiluetan martxoaren 1eko Erabakien bidez onartu zituela Zadorraren sistemako Urtegiak Kontserbazio Bereziko Eremuaren Jarraibideak eta Kudeaketa Neurriak biltzen dituen dokumentua eranstea, eta argitara ematea Eusko Jaurlaritzaren ekainaren 30eko 120/2015 Dekretuaren eranskin gisa,

EBAZTEN DUT:

Artikulu bakarra.— Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratzea, ekainaren 30eko 120/2015 Dekretuaren III. eranskin gisa, 2016ko martxoaren 1ean Arabako eta Bizkaiko Foru Aldundien Diputatuen Kontseiluetan onartutako Zadorraren sistemako Urtegiak Kontserbazio Bereziko Eremuaren Jarraibideak eta Kudeaketa Neurriak.

Vitoria-Gasteiz, 2016ko apirilaren 11.

Jaurlaritzaren Idazkaritzako eta Legebiltzarrarekiko Harremanetarako zuzendaria,
SANTIAGO LARRAZABAL BASAÑEZ.

2016ko maiatzaren 2a, astelehena

ERANSKINA, JAURLARITZAREN IDAZKARITZAKO ETA
LEGE BILTZARRAREKIKO HARREMANETARAKO ZUZENDARIAREN
APIRILAREN 11KO 20/2016 EBAZPENARENA

III. ERANSKINA, MAIATZAREN 19KO 74/2015 DEKRETUARENA

ZADORRAREN SISTEMAKO URTEGIAK KONTSERBAZIO BEREZIKO
EREMUAREN JARRAIBIDEAK ETA KUDEAKETA NEURRIAK, ARABAKO
ETA BIZKAIKO FORU ALDUNDIEN DIPUTATUEN KONTSEILUEK 2016KO
MARTXOAREN 1EAN ONARTUAK

ES2110011 KBE
KONTSERBAZIO BEREZIKO EREMUA
ZADORRA SISTEMAKO URTEGIAK

III. Eranskina
Kudeaketako gidalerro eta neurriak

Arabako Foru Aldundia. Bizkaiko Foru Aldundia
2016ko urtarrila

1.- KUDEAKETAKO GIDALERROAK ETA NEURRIAK

Euskal Herriko natura babesteko Legeak –zeinaren testu bategina honen bidez onartu baitzen: 1/2012 Legegintzako Dekretua, apirilaren 15ekoa– mekanismo jakin bat zehazten du Europako Erkidegoko araudiaren babesean sortutako espazioen babes figurak lantzeko, zehazki, Natura 2000 Sarean jasotako naturagune babestuei heltzeko.

Hala, Legeak, 22. artikuluko 5. idatz zatian, zera ezartzen du: "*Lurralde historikoetako foru-organoek kudeaketa-jarraibideak onartuko dituzte, kontserbazio-helburuak oinarri hartuta, honako hauek jasoko dituztenak: eremuak kontserbazio-egoera egokian mantentzeko neurri egokiak, habitat naturalak eta espezieen habitatak hondatzea ekiditeko neurri egokiak eta inguru horien izendapena bultzatu duten espezieei eragiten dieten aldaketak ekiditeko neurriak.*"

Eusko Jaurlaritzako Ingurumen eta Lurralde Politika Sailaren ekainaren 30eko 120/2015 Dekretuaren bidez (*EHAA 135. zk., 2015eko uztailaren 20koa*), zadorra Sistemako Urtegiak Kontserbazio Bereziko Eremua izendatu zen, bere kontserbazio neurriak eta jarraipen programa ere ezarrita.

Dokumentu honetan, KBE ES2110011 Zadorra Sistemako Urtegiak **Kudeatzeko Gidalerroak eta Neurriak** ezartzen dira, 120/2015 Dekretu horretan ezarritako kontserbazio helburuen oinarriaren gainean.

Dokumentu honetan Zadorra Urtegiko kontserbazio helburuak lortzeko ezarri diren **jarduerak** honako hauek dira:

1.AC. Jarduera komunak ibaietan. 215/2012 Dekretua, urriaren 16koa, *eskualde biogeografiko atlantikoko hamalau ibai eta estuarioren babes bereziko zonak izendatzen dituena eta haien onik zaintzeko neurriak onartzen dituena*. I. eranskina.

AP. Zadorra Sistemako Urtegiak KBEko **jarduera bereziak**.

2.- FUNTSEZKOAK DIREN EDO KUDEATU BEHAR DIREN ELEMENTUEN KONTSERBAZIO NEURRIAK

2.1.- URTEGIEN SISTEMA

Helburuak. Gidalerroak eta neurriak

<p>1. Helburu operatiboa</p>	<p>Urtegiko uraren kalitateari eta kantitateari eustea, sistemaren barruan dauden intereseko espezieen habitaten eta populazioen kontserbazio egoera onerako ezinbesteko baldintza gisa.</p>
<p>Gidalerroak eta neurriak</p>	<p>1.AC.1 Urtegien ertzeko berezko habitatak lehengoratu dira, eta, beharrezkoa denean, lurren jabeekin edo errentariekin borondatezko akordioak sustatuko dira, lur landatua, larreak edo etenak sorrazazi ahal dituzten bestelako erabilerengatik ibaiertzeko landaretzaren jarraitasuna galdu den tarteetan. Helburua ibaiertzeko landaredi naturaleko zerrenda etengabe bat lehengoratu eta mantentzea izango da, organo kudeatzaileak zehazten dituen lehentasunezko esparruetan eta ezartzen diren lehentasunen arabera. KBE planifikatzeko eta kudeatzeko eskumena duten administrazioek parte hartuko dute zerrenda hori ezartzean. 1.AC.2 Akordio boluntarioak sustatuko dira ibaiertzeko lursailen jabe edo errentariekin, sotoak sortu eta ibaiertzeko basoa leheneratzeko gaur egun makalen plantazioek okupatzen dituzten lur zatietan edo KBEaren barruan dauden luberritueta edo Natura 2000 Sareko beste espazio batzuen ondo-ondoko lotura eremuetan. Hala, ibaiertzeko sistemei lotutako fauna espezieen babeslekuetarako gune aproposak sortu nahi dira, bereziki igarabentzat eta bisoientzat. Zein azaleratan jardungo den, hori KBE kudeatzen duen organoak zehaztuko du. 1.AC.24. Zadorra Sistemako Urtegiak KBEari buruz egindako <u>Diagnostiko Azterlanak</u> eguneratzea eta zehaztea. "Europar Batasunaren Intereseko" eta "lehentasuna duen Europar Batasunaren Intereseko" gisa katalogatutako ibaiertzen eta habitaten kontserbazio egoera eguneratzea eta zehaztea, 1/2000 eskalan. KBEan dauden ingurumen aldaketa eta eraginik behinenak identifikatuko dira. Horrez gain, hondatutako ibaiertzeko habitatak eta ekologia aldetik lehengoratu eta hobetu behar diren ezpondak jasotzen dituen inbentario bat egingo da.</p> <p>1.AC.25. <u>Jarduera plana</u>. Egindako Diagnostiko Azterlanean lortutako emaitzak ikusita, Jarduera Plan bat definituko da. Plan horrek neurri zehatzak definituko ditu, detektatutako ingurumen arazoak konpontzeko, dauden ingurumen eraginak zuzentzeko eta eraginpean dauden eremuak ekologia aldetik atondu eta lehengoratzeko. Jarduera planak "Unean uneko eragin guneak" eta "Modu linealean aldatutako guneak" bereziki ditu.</p> <p>Eragin mota bakoitza lehengoratu eta zuzentzeko jarraibide batzuk ezarriko dira. Alde horretatik, jardueren arteko lehentasunak ezarriko dira eta haien balorazio ekonomikoa egingo da. Horretarako, batasunaren intereseko eta/edo lehentasunezko jardueren lehentasuna ezarriko da, 92/43/CE Zuzentarauaren arabera.</p> <p>1.AC.26. Kontrolik gabeko isurketen eragina jasan duten eremuak lehengoratzeko. Horren barruan hauek egin beharko dira:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hondakinak kentzea, eta geroago tratatu eta behar bezala kudeatzea. - eraginpean dauden guneak ingurumen aldetik lehengoratzeko, babestutako habitatak lehengoratzeko. <p>1.AC.27. KBEan aplikatu beharreko araudiari egokitu ez zaizkion baratze eta eraikinen eta bestelako okupazio edo kokalekuen administrazio egoera aztertzea eta halakoak desagerraraztea, baldin eta Natur Gune Babestuaren babesa eta helburuen lorpena arriskuan jartzen badituzte. Beste administrazio eskudun batzuekin lankidetzan, halakoak desagerrarazteko eta eraginpean dauden habitatak lehengoratzeko jarduerak inplementatzea. KBEko sektore garrantzitsuetan esku hartzeen lehentasunak ezartzea.</p>

	<p>AP.1.- Uribarri-Ganboa eta Urrunagako urtegietara isurtzen duen Arroa Babesteko Plan Berezia idaztea, uraren kalitatearen arazoa ikuspegi globaletik jorratuta. Plan horretan, besteak beste, urtegiaren babes perimetroa (<i>uztailaren 6ko 907/2007 Errege Dekretua</i>) ezarri beharko da, eremu horretan garatu beharreko jarduerak eta lurzoru erabilera araututa, ur kantitateari eta kalitateari eta urtegiaren dauden ekosistema naturalei eragin ez dakien.</p> <p>AP.2.- Alegriako kanaletik datorren eta urtegiara doan karga kutsagarria kontrolatzea. Nutrienteen ekarpen altua antzematen bada, neurri egokiak hartuko dira karga kutsagarria murrizteko. Bestalde, azterketa bat egingo da kanala bera egiteak dituen ondorioei eta kanalak Alegria ibaian, eta, zeharka, Zadorra ibaia ES2110010 eta Salburua ES2110014 KBEetan dituen ondorioei buruz.</p> <p>AP.3. - Mendixurreko isatsetik (eta urtegiaren horiek ugaritzen diren beste toki batzuetatik) makrofitoak ateratzea urteko landaretza zikloaren amaieran (uda amaieran), berau deskonposatzea saihesteko, eta, horrek eragiten duen nutriente ekarpena ekiditeko. Aterako dena <i>Ceratophyllum demersum</i> espeziea izango da soilik, berau baita hedatuen dagoena eta azalera unitateko biomasa gehien metatzen duena.</p> <p>1.AC.3 jarduera aplikatu behar da. Arro organismoaren aurrean KBE osatzen duten urtegiaren jabari publiko hidraulikoa zehazten dela sustatzea, organismo horrek egindako edo balioztatutako azterlan teknikoak oinarri hartuta. Jarduera honen helburua jabari publiko hidraulikoarekin lotutako eremuak (zortasun eta polizia guneak barne) lehentasunezko esku hartzerako gune gisa zehaztea da, aipatu helburuetan lagunduko duen ibaiertzeko landaretza naturalaren orla sortzeko.</p> <p>Urtegiatiko uraren kalitatearen jarraipenerako aldizkako laginketen jarraitutasuna bermatzea (1.AC.5 jarduera). KBErako urtero txosten espezifiko bat (1.AC.6 jarduera) egingo da. Txosten horretan egindako laginketa guztien emaitzak agertuko dira, eta, informazio horretan oinarrituta, hauek ezarriko dira: kutsadura iturri posibleak, eta, bidezkoa bada, uraren kalitatea bermatzeko beharrezkoak diren neurri zuzentzaileak eta prebentziozkoak edo/eta laginen igoera.</p> <p>1.AC.10 KBEari eragiten dion eremuan egiteke dauden saneamendu eta arazte planak gauzatzea.</p>
<p>2. Helburu operatiboa</p>	<p>Urtegiaren ur bazterretan zuhaixka eta zuhaitz landarediaren orla kontserbatzea eta leheneratzea.</p>
<p>Gidalerroak eta neurriak</p>	<p>AP.4.- Urtegiaren bi ertzetan "iragazki berdeko" zuhaixka eta zuhaitz pantaila begetala instalatzea, zabalera nahikoa duena, arrotik datorren kutsadura nahasia arinduko duena eta KBEaren funtsezko elementu gisa jotzen diren espezieentzako korridore ekologiko gisa funtzionatuko duena. Proiektuan urez gainezka egiten duten lurzoruekin lotutako baso naturalak leheneratzea jaso beharko da, baita, ahal denean, uretatik urrunduen dauden guneetan baso autoktonoa berreskuratzea ere. Lehentasunezko jarduera eremu gisa, abeltzaintza edo nekazaritza intentsiboak ia urtegiaren gehieneko koto osoa hartzen duten eremuak aurreikusiko dira.</p> <p>Jarduera horren barruan, beharrezkoa den kasuetan, balio ekologiko handiko lurren eskurapen, errentamendu, usufuktu eta/edo zortasuneko eragiketak sartuko dira. Jarduteko esparru zehatzak egindako xehetasuneko inbentarioa oinarri hartuta zehaztu beharko dira.</p> <p>Era berean, ibaiertzeko ezpondetan salikazeoen estakilatutako egitea aurreikusiko da, alde horretan bertan bildutako aldaxkak erabiliz. Halaber, zuhaixka edo zuhaitzik ez duten guneetan landaketak egingo dira ibaiertzeko habitat naturalak lehengoratzeko, bereziki "Lehentasunezko Interesa" duten habitatak.</p> <p>1.AC.28. Konektibitate ekologikoari dagokionez onetsitako estrategiak aplikatzea, KBEan garrantzi komunitarioko edota lehentasunezko izendatutako habitaten arteko konexioa bultzatzeko, baita horien eta Natura 2000 Saretik hurbil katalogatutako beste habitat batzuen eta, oro har, inguruan ingurumen interesa duten eremuen artekoa ere. Konektibitatearen aldetik interesgarriak diren eremuak identifikatzea, eta horiek kontserbatzeko eta hobetzeko jarduerak egitea.</p>

3. Helburu operatiboa	Olgeta erabileraren kontrola
Gidalerroak eta neurriak	<p>1.AC.21 jarduera aplikatu behar da, sentsibilizazio eta ingurumen heziketako jardueren garapenari buruzkoa. Horren harira, Arabako Foru Aldundiak dagoeneko urtegieta martxan dituen erabilera publikoko, ingurumen heziketako eta naturaren interpretazioko kudeaketa lanekin jarraitzea proposatu da. Lan horiek Urrunagako urtegiara ere hedatuko dira.</p> <p>1.AC.23 KBEan ezaugarri bereziak edo erabilera publiko berezia duten lekuetan, ingurune bakoitzari egokitutako seinaleak instalatuko dira, KBE eremua nahiz haren ingurumen balioak identifikatzeko.</p>

2.2.– UR GEZAKO HABITATAK

Helburuak. Gidalerroak eta neurriak

Azken helburua	<p>Habitaten garapena erraztuko duten baldintzak mantentzea eta kontserbatzea, betiere kontuak izanik ingurune artifizial batean garatzen direla eta hornidurarako erabileraren ondoriozko ur geruzaren mailaren gorabeheren mende daudela.</p> <p>Komenigarritzat jo da KBEan agertzen diren gisa horretako habitaten kudeaketari batera ekitea eta guztiek osatzen duten sistemarako helburuak, erregulazioak eta neurriak definitzea, habitat bakoitzerako berariazko neurriak proposatu ordez.</p> <p>Hortaz, planteatu beharreko jardunek helburuok izango dituzte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Garapenerako baldintza egokiak mantentzea. - Habitatak eta bertan dauden fauna eta flora populazioak modu aktiboan kontserbatzea. - Olgeta erabileraren ondorioz faunaren eta floraren gaineko eraginak saihestea. - Heldutasuna, egitura konplexutasuna eta biodibertsitatea bultzatzea.
1. Helburu operatiboa	Ur gezako habitatak garatzeko baldintza egokiei eustea. Haien heldutasuna, egitura konplexutasuna eta biodibertsitatea bultzatzea.
Gidalerroak eta neurriak	<p>“Urtegien sistema” funtsezko elementuko uren egoera onari eta kalitateari eusteko neurriak aplikatuko dira, haren garapenerako baldintzak sustatze aldera.</p> <p>AP.5 Abereak dauden urtegiaren ertzeko guneeetan askak eraiki eta mantentzeko planarekin jarraitzea, erkidegoaren intereseko 3140, 3150 eta 3170 habitatak garatzen diren azaleko uren ertzak zapaldu eta eraldatzen direla saihesteko.</p> <p>1.AC.11 jarduera aplikatu behar da: KBEan dauden habitaten jarraipena egiteko protokolo bat ezarriko da (6 urtero), batez ere ur gezako habitaten kasuan (3140, 3150, 3170* eta 3260), okupatutako azalera eragiten dituzten aldaketak, bilakaera, elkarren arteko loturak eta egiturazko bilakaera baloratzeko. Horretarako, gun eiraunkorrak jarriko dira, kontserbazio egoeraren bilakaera aztertze aldera.</p> <p>1.AC.12 jarduera aplikatu behar da, azalera oso txikiak okupatzen dituzten, urteko garai jakin batzuetan egoerarik onena duten edo zehazteko teknika bereziak behar dituzten ur gezako habitaten inbentarioari eta kartografiari buruzkoa. Habitat horiek honakoak dira: <i>3140 habitata, kare ur oligomesotrofikoak, Chara spp landaretza bentikoarekin; 3150 habitata, Magnopotamion edo Hydrocharition landaredia duten laku eutrofiko naturalak; 3170* habitata, Behin-behineko urmael mediterraneoak; 3260 habitata, Estaia muinotar eta menditarreko ibaiak, Ranunculion fluitantis eta Callitriche-Batrachion-eko landarediarekin.</i></p>

	<p>1.AC.13 jarduera ere aplikatu behar da: Laginketa zehatzak egingo dira inguru akuatikoarekin lotutako erkidegoaren edota eskualdearen intereseko ornogabeek KBEaren eremuan duten presentziari buruzko ezagutza hobetzeko. Laginketa ahalegina erkidegoaren intereseko espezieetan oinarritu behar da, hasieran, besteak beste, <i>Coenagrion mercuriale</i>, <i>Macromia splendens</i>, <i>Oxygastra curtisii</i>, <i>Margaritifera auricularia</i>, <i>Margaritifera margaritifera</i>... espezieetan, bai eta Habitaten Zuzentarauko eranskinetan jasota ez dauden eta mehatxu egoera handiagoa duten horietan: <i>Coenagrion scitulum</i>, <i>Calopteryx xanthostoma</i>, <i>Calopteryx haemorrhoidalis</i>, <i>Onychogomphus uncatus</i>, <i>Boyeria irene</i>.</p> <p>1.AC.15. KBEan dauden mehatxupeko flora populazioen aldizkako monitorizazio eta jarraipena egitea (6 urterik behin), haien banaketa, adierazgarritasuna eta kontserbazio egoera zein diren jakiteko.</p> <p>1.AC.17 KBEko habitat naturalen balio galera eragiten duten flora exotiko inbaditzaileen espezieak (<i>Robinia pseudoacacia</i>, <i>Ailanthus altissima</i>, <i>Buddleja davidii</i>, <i>Cortaderia selloana</i>, <i>Arundo donax</i>, <i>Azolla filiculoides</i>, eta abar) kontrolatzeko eta haien aldizkako jarraipena egiteko jarduerak egingo dira. Habitat naturalen egiturarentzat eta funtzioentzat kaltegarriak ez diren metodoak erabiliko dira. Zein azaleratan jardungo den, hori KBE Kudeatzen duen organoak zehaztuko du.</p>
2. Helburu operatiboa	Uren kalitatea bermatzea
Gidalerroak eta neurriak	"Urtegiko sistema" funtsezko elementuko neurriak aplikatu behar dira, KBEko uren kalitateari eta egoera ekologiko onari eusteari buruzkoak.
3. Helburu operatiboa	Olgeta erabileraren kontrola
Gidalerroak eta neurriak	<p>1.AC.21 jarduera aplikatu behar da, ingurumen heziketarako eta sentsibilizatorako jarduerak garatzeari buruzkoa, urarekin lotutako erkidegoaren intereseko habitaten kontserbazioak duen garrantziari dagokionez. Horren harira, Arabako Foru Aldundiak dagoeneko urtegietan martxan dituen erabilera publikoko, ingurumen heziketako eta naturaren interpretazioko kudeaketa lanekin jarraitzea proposatu da.</p> <p>KBEen multzorako proposatutako jarduera komunak aplikatu behar dira, eta, bereziki, erabilera publikoari eta inguru akuatikoetako gunerik sentikorrenetarako sarbide publikoaren arauketari buruzko gidalerroak (8.D).</p>

2.3.- HEGAZTI FAUNA

Helburuak. Gidalerroak eta neurriak

Azken helburua	Espazio honetan bizi diren hegazti populazioak babestea, bai migratzaileak, bai habiagileak, talde bakoitzerako KBEaren harrera ahalmena hobetuta
Gidalerroak eta neurriak	<p>Urtegien sistema funtsezko elementurako proposatutako jarduerak aplikatu behar dira.</p> <p>AP.6., Mendixur eta Garaioako isatsen eremuan batez ere, lezkadi hezearen presentzia sustatzea eta toki horietarako egokiak diren maila hidrikoak sustatzea.</p> <p>Lezkadi hezeen garapena sustatzeak eragin positiboa izango luke <i>Podiceps cristatus</i>, <i>Anas strepera</i>, <i>Rallus aquaticus</i>, <i>Ardea purpurea</i> eta <i>Acrocephalus arundinaceus</i> espezieetan. Azpimarratzekoa da <i>Acrocephalus arundinaceus</i> espeziea bereziki sentikorra dela habita atal oso zatituen existentziaren aurrean. Hori dela eta, beharrezkoa da lezkadi hezearen gutxieneko azalera bat edota lezka orban desberdinen arteko konektibitate ekologiko onargarria izatea. Espezie hau sakabanaketa distantzia urriagatik eta filopatria maila altuagatik bereizten da. Lezka txatalen tamaina eta horien isolamendua espeziearen sarrera gaitasunarekin lotuta daude.</p>

RAMSAR eremuan urtegiatako uren kalitatearen jarraipenerako egiten diren aldizkako laginketetan (urtegien funtsezko sistemako **1.AC.5** jarduera) analisiak sustatzea, uretan eta sedimentuetan dauden microcystis zianobakterien presentzia antzemateko. Era berean, **1.AC.6** jardueran aipatzen den txosten zehatzean jasoko dira, hala badagokio, eremu horretan zianobakteriak egoteko aukeraren azterketa, aukera hori monitorizatzeko proposamena, eta prebentzio, zuzenketa eta babes neurriak, besteak beste zianobakterien loratzeari aurrea hartzeko alerta goiztiarrerako sistema sortzea.

AP.7 Ibaietako arrantza jarduerak hegazti fauna akuikolako espezieen habia prozesuan dituen eragin posibleak aztertuko dira, eta, hala badagokio, zuzenketa neurriak proposatuko dira.

AP.8 Urtegien isatsetako habitata egonkortzea, uraren mailan gorabeherak egotea saihestuta, edo/eta urez gainez egin dezaketen larreei eutsita, urak jasotzeko ekintzen bidez, eta, hala badagokio, Uribarri-Ganboako urtegian dike bat eraikitzeo aukera aztertzea, Mendixur eta Garaioko isatsetan maila hidriko egokiak eduki ahal izateko. Jarduera honen helburua hegazti akuatikoen negutarren (*Podiceps cristatus*, *Podiceps nigricollis*, *Anser anser*, *Anas clypeata* eta *Anas strepera*) eta ugaltzaileen (*Podiceps cristatus*, *Anas strepera*, *Rallus aquaticus* eta *Ardea purpurea*) populazioen finkapena eta garapena sustatzea da.

1.AC.16: Urtero, hegazti fauna habiagileen eta negutarren errolda kanpainekin jarraituko da, gaur egun bezala. Jarduera horren barruan, urtegiatako hegazti habiagileen populazioen kontserbazio egoerari buruzko diagnostikoa, beren bilakaera demografikoa eta beren habitatei eragiten dieten asalduren azterketa jasoko dira, populazio horien egoerari eutsi edo/eta berau hobetzeko. Jardueran, Riparia riparia espeziearen kolonia aktiboan jarraipen berezia egingo da, egungo ezpondak Riparia riparia iritsi baino lehen egokitu daitezten (beharrezkoa bada), espeziearen ugalketaren arrakasta bermatzeko.

1.AC.18. RAMSAR eremuan fauna espezie exotiko inbaditzaileen aldizkako jarraipen eta desagerpen jarduerak gauzatuko dira eta lehentasuna izango dute eragin ahalmen handia duten horiek, besteak beste, karramarro gorriak eta lutxoak. Izan ere, horien ugartzeak hegazti talde jakin batzuentzako (batez ere podizipedidoentzako) harrapakinak lekuz aldatzea edo/eta desagertzea eragiten du. Une oro saihestuko da espezie exotiko inbaditzaile honen sustapen eta kontserbaziorako kudeaketa.

1.AC.21 Ingurumen heziketarako jarduerak garatzeari eta erabilera publikoa kudeatzeari buruzko jarduerak garatzean, kontuan hartuko da hegaztientzako bereziki sentikorrek diren arloetarako sarbidea mugatu egin behar dela, urteko zikloko funtsezko une batean (adibidez, ugalketa garaian) gizakien presentziaren ondorioz eragozpen zuzenik sor ez dadin. Horretarako, KBEaren eremuan dauden urekin lotutako olgeta erabilera bizia (kirol nautikoak, bainua, mendizaletasuna, arrantza, eta abar) kontrolatzeko proposatu da, ugalketako hegazti faunarentzat bereziki interesgarriak diren gune jakin batzuetan.

AP. 9 Aurreko neurria aplikatuz, ugalketarako hegazti akuatikoen erkidegoari lasaitasuna emango dion gune erreserbatu bat sortzeko edo/eta handitzeko aukera aztertzea, jendearen sarbidea saihestuta. Eta onura gehien jasoko lituzketen espezieak *Podiceps cristatus*, *Ardea purpurea*, *Anas strepera* eta *Rallus aquaticus* lirateke. Gainera, *Netta rufina*, ugalketa aldiaren ostean hainbat astez sedimentatzen duenak (muga migrazioak), onura handiak jasoko lituzke neurri honekin. Era berean, ugalketa garaian proposatutakoaren antzeko neurria justifikatuko litzateke negurako ere, on egingo bailieke besteak beste *Podiceps nigricollis*, *Anser anser* eta *Anas clypeata* espezieei.

1.AC.20. KBEaren esparruan eta inguruan dauden linea elektrikoaren arazoa aztertuko da. Hegaztiak talka egiteko edo elektrokutatzeo dituzten arriskuak identifikatuko dira. Titular diren erakundeekin batera, arriskua duten lineetan jarduteko plan bat egingo da, linea horietan talken aurkako gailuak eta elektrokuzioaren aurkako neurriak ezartzeko.

2.4.– BISOI EUROPARRA (*Mustela lutreola*)**Helburuak. Gidalerroak eta neurriak**

Azken helburua	Bisoi europarraren populazio bideragarriak bermatzea, KBEaren harrera ahalmenarekin bat datozenak eta espeziearen kontserbazio egokia ahalbidetuko dutenak, betiere kanpoko esku hartzerik gabe edo esku hartze txikienarekin.
1. Helburu operatiboa	KBEan espeziearen gaineko inpaktuak zuzentzea eta habitataren baldintzak hobetzea
Gidalerroak eta neurriak	<p>“Urtegien sistema” funtsezko elementuan proposatutako neurri guztiak aplikatu behar dira, eta, bereziki, ertzetako landaretza orla kontserbatu eta berreskuratzeari eta KBEko uren kalitateari eta egoera ekologiko onari eusteari buruzkoak.</p> <p>1.AC.22 neurria aplikatu behar da, bisoi europarraren habitata kontserbatzeko zuzentarau teknikoak idaztekoa eta hedatzekoa.</p> <p>AP.10.- Bisoi europarra KBEaren inguruko errepide eta bideetan harrapatua izatearen ondorioz hil daitekeen puntuak (puntu beltzak) identifikatu eta ezabatzea.</p>
2. Helburu operatiboa	KBEan, bisoi europarraren eremuan, bisoi amerikarraren basatutako populazioa murriztea eta kontrolatzea.
Gidalerroak eta neurriak	1.AC.18 neurria aplikatu behar da, KBEan bisoi amerikarraren urteroko jarraipena egin, ezabatu eta kontrolatzeari buruzkoa.
3. Helburu operatiboa	Jardureren eraginkortasuna ebaluatzea.
Gidalerroak eta neurriak	1.AC.16 neurria aplikatu behar da, KBEan bisoi europarraren populazioaren aldizkako jarraipena egiteari buruzkoa. Jarraipenean, beharrezko laginak hartu behar dira populazioaren genetika aztertzeko, bai eta espeziearen patologiek populazio desberdinen gainean duten eragina aztertzeko ere.

2.5.– IGARABA (*Lutra lutra*)**Helburuak. Gidalerroak eta neurriak**

Azken helburua	Igarabaren populazio bideragarriak bermatzea, KBEaren harrera ahalmenarekin bat datozenak eta espeziearen kontserbazio egokia ahalbidetuko dutenak, betiere kanpoko esku hartzerik gabe edo esku hartze txikienarekin.
1. Helburu operatiboa	Espeziearen gaineko inpaktuak zuzentzea eta igarabarentzat KBEko habitataren baldintzak hobetzea.
Gidalerroak eta neurriak	<p>“Urtegien sistema” funtsezko elementuan proposatutako neurri guztiak aplikatu behar dira, eta, bereziki, ertzetako landaretza orla kontserbatu eta berreskuratzeari eta KBEko uren kalitateari eta egoera ekologiko onari eusteari buruzkoak.</p> <p>1.AC.22 neurria aplikatu behar da, igarabaren habitata kontserbatzeko zuzentarau teknikoak idaztekoa eta hedatzekoa.</p> <p>AP.10 neurria aplikatu behar da, bisoi europarrari zuzendua (puntu beltzetan faunaren pasabide egokiak eta espezie honekin lotutako pasabideak identifikatu eta gaitzea).</p>

2. Helburu operatiboa	Jardueren eraginkortasuna ebaluatzea.
Gidalerroak eta neurriak	1.AC.16 neurria aplikatu behar da, KBEan igarabaren populazioen aldizkako jarraipena egiteari buruzkoa. Jarraipenean beharrezko laginak hartu behar dira, populazioaren genetika aztertzeko.

2.6.– BASO IGEL JAUZKARIA (*Rana dalmatina*) eta HEGOALDEKO APO PINTATUA (*Discoglossus galganoi jeanneae*)

Helburuak. Gidalerroak eta neurriak

Azken helburua	Kontserbazio egoera onean diren populazio egonkorak bermatzea KBEan
1. Helburu operatiboa	Apo pintatuak eta baso igel jauzkariak KBEan duten populazio egitura eta eskakizun ekologikoak zein diren hobeto jakitea
Gidalerroak eta neurriak	<p>1.AC.16 KBEaren eremuan baso igel jauzkaria eta apo pintatu iberiarra ote dauden zehazteko ikuskapen zehatzak egingo dira. Bidezkoa bada, haien kontserbazio egoeraren, bilakaera demografikoaren eta habitatei eragiten dieten asalduren diagnostikoa egingo da, populazio horien egoera mantendu eta/edo hobetzeko.</p> <p>Baso igel jauzkariaren eta apo pintatuaren kudeaketa plana idatzi eta onartzen dela sustatzeko 1.AC.19 neurria eta anfibioen bi espezie hauen habitatak kontserbatzeko gidalerro teknikoak idatzi eta hedatzeari buruzko 1.AC.22 neurria aplikatu behar dira.</p>
2. Helburu operatiboa	KBEan bi espezieen habitataren baldintzak hobetzea
Gidalerroak eta neurriak	<p>AP.11.- Proiektu bat idatziko da KBEaren eremuan anfibioen habitata hobetzeko jarduerak garatzeko.</p> <p>Honako lanak egingo dira:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jarduerak jasan ditzaketen guneak identifikatzea. • Jarduerak definitzea. • Proiektuak betetzea. <p>“Urtegien sistema” funtsezko elementuan proposatutako neurri guztiak aplikatuko dira, eta, bereziki, KBEan uren kalitate eta egoera ekologiko onari eusteari buruzkoak.</p>

2.7.– NAIADEAK: *Unio elongatus*, *Anodonta anatina*, *Potomida littoralis***Helburuak. Gidalerroak eta neurriak**

Azken helburua	Naiadeen populazio bideragarriak bermatzea, betiere KBEaren harrera ahalmenaren arabera.
1. Helburu operatiboa	KBEan naiadeen populazioak kontserbatzea eta leheneratzea.
Gidalerroak eta neurriak	<p>1. AC.18. Fauna exotiko inbaditzailearen espezieen jarraipenerako eta kontrolerako aldizkako jarduerak egingo dira. Ukipena sortzeko aukera gehienak dituztenak lehenetsiko dira, adibidez zebra muskuilua.</p> <p>1.AC.19. Araban naiadeentzako kudeaketa plan bat egingo da eta onar dadila sustatuko da.</p>
2. Helburu operatiboa	Egindako jardueren eraginkortasuna ebaluatzea.
Gidalerroak eta neurriak	<p>1.AC.16. KBEan naiadeen populazioaren aldizkako jarraipena egitea. Aleak translokatzeko programak gauzatzea, populazio bideragarrietako aleei atxikitako zebra muskuiluak puntualki garbitu eta populazioak areagotzeko.</p> <p>AP.12. Urtegietako ur mailen kudeaketa kontrolatzea, naiade populazioen gaineko eraginak arintzeko.</p>

3.– KUDEAKETAN LAGUNTZEKO TRESNAK**3.1.– GOBERNANTZA****Helburuak. Gidalerroak eta neurriak**

Azken helburua	Organo publiko eskudun guztien elkarlan instituzionala hobetzea eta egungo ingurumen eta sektore araudi guztia egokitzea, dokumentu honekin koherentea izan dadin.
1. Helburu operatiboa	Leheneratze eta kontserbazio neurriak aplikatzeko koordinazio sistema bat sortzea organismo eskudunekin.
Jarduerak	<p>AP.13. Lantalde egonkor bat sortu Eusko Jaurlaritzan, Arabako Foru Aldundian eta Bizkaiko Foru Aldundian biodibertsitatearen arloan eskumena duten organoen artean eta inguruko udaletan eta administrazio batzarretan artean ere, KBEaren kudeaketa agiriko arau, neurri eta gainerako xedapenak aplikatzeko orduan lankidetzan aritzeko. Jarraipen organo hau, gehienez, KBEa izendatu eta urtebetera eratu beharko da.</p>
2. Helburu operatiboa	Gaur egungo ingurumen eta sektore araudi guztia egokitzea, plana errazago aplikatzeko.
Jarduerak	<p>AP.14. Egin beharreko jardueren baimen protokoloa ezartzea, erakunde jabeen, sustatzaileen, Gasteizko Udalaren eta Foru Aldundian KBEa kudeatzen duen organoaren artean.</p>

4.- HELBURU, GIDALERRO ETA NEURRIEN PROGRAMA. KALKULU EKONOMIKOAK

Atal honetan jaso den jarduera programan, ES2110011 Zadorra Sistemako Urtegiak KBEan identifikatutako funtsezko elementuetarako ezarritako helburu nagusiak lortzeko ezarritako neurrietarako aurreikusitako jarduera desberdinak laburbildu dira.

Apirilaren 15eko 1/2014 Legegintzako Dekretuaren, Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Kontserbazeko Legearen testu bategina onartzen duenaren, 22.3 artikuluan ezarrita dagoena betetzeko, jarraian Programa honetako jarduera eta neurriei dagozkien kalkulu ekonomikoak zehaztuko dira. 22.3 artikuluko horrek zera dio:

Txostenak, bere tramitazioaren hasierako faseetatik hasita, memoria ekonomiko bat izango du, zeinak espresuki jasoko dituen 92/43/EE Zuzentarauaren 8. artikuluan jasotako baterako finantzaketa komunitarioaren arabera beharrezkotzat hartzen diren aurreikuspenak.

Jarraian, aipatu den 8. artikuluko hori transkribatuko da, zehazki 1. eta 2. puntuak:

- Kontserbazio bereziko eremu izendatu ahal diren eta barnean lehentasunezko habitat naturalak eta/edo lehentasunezko espezieak dituzten lekuei buruz proposamenak egiten dituzten aldi berean, Estatu kideek Batzordeari haien kalkuluak bidaliko dizkiote, bidezkoa denean, Europako Batasunaren finantzaketari buruz egokitzen jotzen dutena dela-eta, 6. artikuluko 1. idatz zatian hitzartuta dagoenaren arabera haien betebeharrak bete ahal izateko.
- Estatu kide bakoitzarekin ados jarrita, finantzaketa eskatzen deneko leku garrantzitsuetarako, Batzordeak zehaztuko ditu ezinbestekoak diren neurriak, lehentasunezko habitat naturalen kontserbazio egoera mantendu edo lehengoratzeko, eta neurri horien ondoriozko kostu osoak ere zehaztuko ditu.

Funtsezko elementua	GIDALERROAK ETA NEURRIAK	Guztira (€)
1. URTEGIETAKO SISTEMA	1.AC.24. "Europar Batasunaren Intereseko" eta "lehentasuna duen Europar Batasunaren Intereseko" gisa katalogatutako habitatak eguneratu eta zehaztea, 1/2000 eskalan, eta, horrez gain, aldaketa nagusiak, habitat kaltetuak eta ingurumen eraginak identifikatzea.	40 000
	1.AC.25 Jarduera Plan bat egitea, antzemandako ingurumen arazoei irtenbidea bilatzeko, ingurumen eraginak zuzentzeko eta ukitutako gunek ekologikoki egokitu eta leheneratzeko bidean aurrera egiteko neurri zehatzak zehaztu eta zenbateste aldera.	60 000
	AP.1 Uribarri-Ganboa eta Urrunagako urtegiara isurtzen duen Arroa Babesteko Plan Berezia idaztea, uraren kalitatearen arazoa ikuspegi globaletik jorratuta. Plan horretan, besteak beste, urtegiaren babes perimetroa (<i>uztailaren 6ko 907/2007 Errege Dekretua</i>) ezarri beharko da, eremu horretan garatu beharreko jarduerak eta lurzoru erabilera araututa, ur kantitateari eta kalitateari eta urtegian dauden ekosistema naturalei eragin ez dakien.	45 000
	AP.2. Dulantziko kanaletik datorren eta urtegiara doan karga kutsagarria kontrolatzea: Kanal horretatik datorren eta Mendixurreko isatsera iristen den uraren kalitatea antzemateko kontrol gunea instalatuko da. Nutrienteen ekarpen altua antzematen bada, neurri egokiak hartuko dira karga kutsagarria murrizteko,	34 000
	AP.3 Mendixurreko isatsetik (eta urtegian horiek ugaritzen diren beste toki batzuetatik) makrofitoak ateratzea urteko landaretza zikloaren amaieran (uda amaieran), berau deskonposatzea saihesteko, eta, horrek eragiten duen nutriente ekarpena ekiditeko. Aterako dena <i>Ceratophyllum demersum</i> espeziea izango da soilik, berau baita hedatuen dagoena eta azalera unitateko biomasa gehien metatzen duena.	90 000
	1.AC.1 Urtegietakoa ertzetako berezko habitatak leheneratzea, beharrezkoa denean ukitutako lursailen jabeekin do errentariekin borondatezko akordioak sustatuta.	600 000
	1.AC.2 Akordio boluntarioak sustatuko dira ibaiertzetako lursailen jabe edo errentariekin, sotoak sortu eta ibaiertzeko basoa leheneratzeko gaur egun makalen plantazioek okupatzen dituzten lur zatietan edo KBEaren barruan dauden luberrituetan edo Natura 2000 Sareko beste espazio batzuen ondo-ondoko lotura eremuetan.	300 000
	1.AC.26 Kontrolik gabeko isurketen eragina jasan duten eremuak lehengoratzeko. Hondakinak kentzea, eta geroago tratatu eta behar bezala kudeatzea. Eraginpean dauden gunek ingurumen aldetik lehengoratzeko, babestutako habitatak lehengoratzeko.	120 000
1.AC.27. KBEan aplikatu beharreko araudiari egokitu ez zaizkion baratze eta eraikinen eta bestelako okupazio edo kokalekuen administrazio egoera aztertzea eta halakoak desagerraraztea, baldin eta Natur Gune Babestuaren babes eta helburuen lorpena arriskuan jartzen badituzte. Beste administrazio eskudun batzuekin lankidetzan, halakoak desagerrarazteko eta eraginpean dauden habitatak lehengoratzeko jarduerak implementatzea. KBEko sektore garrantzitsuenetan esku hartzeen lehentasunak ezartzea.	250 000	

2016ko maiatzaren 2a, astelehena

Funtsezko elementua	GIDALERROAK ETA NEURRIAK	Guztira (€)
	<p>1.AC.3. Arro erakunde eskudunaren aurrean KBE osatzen duten urtegien jabari publiko hidraulikoa zehatz dadila sustatzea, erakunde horrek egindako edo baliozkotutako azterlan teknikoetan oinarrituta. Horretarako, kontuan hartuko dira ezaugarri morfologikoak, azterlan hidrologiko eta hidraulikoak eta eskuragarri dauden erreferentzia historikoak. Jarduera honen helburua jabari publiko hidraulikoarekin lotutako eremuak (zortasun eta polizia guneak barne) lehentasunezko esku hartzerako gune gisa zehaztea eta mugatzea da, aipatu helburuetan lagunduko duen ibaiertzeko landaretza naturalaren orla sortzeko.</p>	<p>180 000</p>
	<p>1.AC.5 Urtegiatiko uraren kalitatearen jarraipenerako aldizkako laginekin jarraitzea, eta, hala badagokio, horiek areagotzea.</p>	<p>30 000</p>
	<p>1.AC.6 KBEra isuritako efluenteen ezaugarrien ingurumen jarraipena egitea (saneamendu sareak, ur zikinen araztegia, etab.), bereziki, administrazio eskudunekin eta erakunde eta organismo titularrekin lankidetzan. KBEra isurtzen duten araztegien funtzionamenduaren jarraipena egitea. Hala badagokio, isurien kalitatea bitarteko akuatiko hartzailearen eskakizun ekologikoetara egokitzeko neurriak har daitezela sustatuko da. Urtero, txosten espezifiko bat egingo da. Txosten horretan egindako laginketa guztien emaitzak agertuko dira, eta, informazio horretan oinarrituta, hauek ezarriko dira: kutsadura iturri posibleak, eta, bidezkoa bada, uraren kalitatea bermatzeko beharrezkoak diren neurri zuzentzaileak eta prebentziozkoak.</p>	<p>72 000</p>
	<p>1.AC.10 KBEari eragiten dion eremuan egiteke dauden saneamendu eta arazte planak gauzatzea.</p>	<p>700 000-</p>
	<p>AP.4.- Urtegiaren bi ertzetan iragazki berdeko zuhaixka eta zuhaitz pantaila begetala instalatzea, zabalera nahikoa duena, arrotik datorren kutsadura nahasia arinduko duena eta KBEaren funtsezko elementu gisa jotzen diren espezieentzako korridore ekologiko gisa funtzionatuko duena. Proiektuan urez gainezka egiten duten lurzoruekin lotutako baso naturalak leheneratzea jaso beharko da, baita, ahal denean, uretatik urrunduen dauden guneetan baso autoktonoa berreskuratzea ere.</p> <p>Jarduera horren barruan, beharrezkoa den kasuetan, balio ekologiko handiko lurren eskurapen, errentamendu, usufuktu eta/edo zortasuneko eragiketak sartuko dira, hala badagokio. Jarduteko esparru zehatzak KBEaren Organo Kudeatzaileak definitu beharko ditu, egindako xehetasuneko inbentarioa oinarri hartuta.</p>	<p>1 000 000</p>
	<p>1.AC.28. Konektibitate ekologikoari dagokionez onetsitako estrategiak aplikatzea, KBEan garrantzi komunitarioko edota lehentasunezko izendatutako habitaten arteko konexioa bultzatzeko, baita horien eta Natura 2000 Saretik hurbil katalogatutako beste habitat batzuen eta, oro har, inguruan ingurumen interesa duten eremuen artekoa ere. Konektibitatearen aldetik interesgarriak diren eremuak identifikatu, eta horiek kontserbatzeko eta hobetzeko jarduerak egitea.</p>	<p>80 000</p>
	<p>1.AC.23 KBEan ezaugarri bereziak edo erabilera publiko berezia duten lekuetan, ingurune bakoitzari egokitutako seinaleak instalatuko dira, KBE eremua eta haren ingurumen balioak identifikatzeko.</p>	<p>50. 000</p>

2016ko maiatzaren 2a, astelehena

Funtsezko elementua	GIDALERROAK ETA NEURRIAK	Guztira (€)
	<p>1.AC.21 Ingurumen heziketako eta sentsibilizazioko jarduerak garatzea. Horren harira, Arabako Foru Aldundiak dagoeneko urtegietan martxan dituen erabilera publikoko, ingurumen heziketako eta naturaren interpretazioko kudeaketa lanekin jarraitzea proposatu da. Jarduera horiek Urrunagako urtegiara ere hedatuko dira.</p>	520 000
	<p>AP.5 Urtegiako ertz guneeetan uraskak eraikitzeke eta horiei eusteko planarekin jarraitzea, horiek behar dituzten abereak daudenean.</p>	50 000
	<p>1.AC.11 KBEan funtsezkotzat jotako habitaten bilakaeraren jarraipena egiteko protokolo bat ezartzea (6 urterik behin), batez ere ur gezako habitaten kasuan (3140, 3150, 3170* eta 3260), okupatutako azalera eragiten dituzten aldaketak, bilakaera, elkarren arteko loturak eta egiturazko bilakaera baloratzeko. Horretarako, gunen iraunkorrak jarriko dira, kontserbazio egoeraren bilakaera aztertze aldera.</p>	20 000
2. UR GEZAKO HABITATAK	<p>1.AC.12 Azalera oso txikiak okupatzen dituzten, urteko garai jakin batzuetan egoerarik onena duten edo zehazteko teknika bereziak behar dituzten ur gezako habitaten inbentarioa eta kartografia zehatza egitea. Habitat horiek honakoak dira: <i>3140 habitata, kare ur oligomesotrofikoak, Chara spp landaretza bentikoarekin; 3150 habitata, Magnopotamion edo Hydrocharition landaredia duten laku eutrofiko naturalak; 3170* habitata, Behin-behineko urmael mediterraneoak; 3260 habitata, Estaia muinotar eta menditarreko ibaiak, Ranunculion fluitantis eta Callitricho-Batrachion-eko landarediarekin.</i></p>	40 000
	<p>1.AC.13 Laginketa zehatzak egitea, inguru akuatikoarekin lotutako erkidegoaren edota eskualdearen intereseko ornogabeek KBEaren eremuan duten presentziari buruzko ezagutza hobetzeko. Laginketa ahalegina erkidegoaren intereseko espezieetan oinarritu behar da, hasieran, besteak beste, <i>Coenagrion mercuriale, Macromia splendens, Oxygastra curtisii, Margaritifera auricularia, Margaritifera margaritifera...</i> espezieetan, bai eta Habitaten Zuzentarauko eranskinetan jasota ez dauden eta mehatxu egoera handiagoa duten horietan: <i>Coenagrion scitulum, Calopteryx xanthostoma, Calopteryx haemorrhoidalis, Onychogomphus uncatius, Boyeria irene...</i></p>	40 000
	<p>1.AC.15. KBEan dauden mehatxupeko flora populazioen aldizkako monitorizazio eta jarraipena egitea (6 urterik behin), haien banaketa, adierazgarritasuna eta kontserbazio egoera zein diren jakiteko.</p>	20 000
	<p>1.AC.17. KBEko habitat naturalen balio galera eragiten duten flora exotiko inbaditzaileen espezieak (<i>Robinia pseudoacacia, Ailanthus altissima, Buddleja davidii, Cortaderia selloana, Arundo donax, Azolla filiculoides</i>, eta abar) kontrolatzeko eta haien aldizkako jarraipena egiteko jarduerak. Habitat naturalen egiturarentzat eta funtzioentzat kaltegarriak ez diren metodoak erabiliko dira. Zein azaleratan jardungo den, hori KBE Kudeatzen duen organoak zehaztuko du.</p>	30 000
3. HEGAZTI FAUNA	<p>AP.6 Lezkadi hezearen presentzia sustatzea Mendixur eta Garaioko isatsen eremuan.</p>	50 000
	<p>AP.8 Mendixur eta Garaioko isatsetan maila hidriko egokia mantendu ahal izateko eta habitata egonkortzeko aukera emango duten atxikipen presa txikiak edo atagia bat eraikitzeke aukera aztertzea, eta, hala badagokio, horiek eraikitzea, uraren mailan gorabeherak egon daitezela saihestuz eta, ura biltzeko ekintzen bidez, urez gainezka egin dezaketen larreak sortuz edo/eta mantenduz.</p>	1 000 000

Funtsezko elementua	GIDALERROAK ETA NEURRIAK	Guztira (€)
	1.AC.16: Urtero KBEan garatzen diren hegazti fauna habiagileen eta negutarren errolda kanpainekin jarraitzea.	30 000
	1.AC.18. Fauna espezie inbaditzaileen jarraipen eta desagertzen jarduera jarraituak eta aldizkakoak egitea, RAMSAR eremuko gunek eta eragin ahalmen handiagoa dutenak lehenetsita, adibidez karramarro gorria eta lutxoa.	175 000
	AP.9 Ibaietako arrantza jarduerak hegazti fauna akuikolako espezieen habia prozesuan dituen eragin posibleak aztertzea, eta, hala badagokio, zuzenketa neurriak proposatzea.	12 000
	1.AC.20. KBEaren esparruan eta inguruan dauden linea elektrikoen arazoa aztertzea. Hegaztiak talka egiteko edo elektrokutatzeak dituzten arriskuak identifikatuko dira. Hala badagokio, arrisku larrietan neurriak edo jarduerak gauzatzea, linea horietan talken aurkako gailuak eta elektrokuzioaren aurkako neurriak ezartzeko.	100 000
	AP.9 Uretako hegazti negutar edo ugaltzaileentzako erreserba gunea sortzeko aukera aztertzea, eta, hala badagokio, berau sortu edo handitzea.	6 000
	1.AC.5 eta 1.AC.6 neurriak aplikatu behar dira, uraren kalitatearen gainean, eta 1.AC.21 jarduera, ingurumen heziketarako jarduerak garatzeari eta erabilera publikoa kudeatzeari buruzkoa. Kontuan hartuko da hegaztientzako bereziki sentikorrek diren arloetarako sarbidea mugatu egin behar dela, urteko zikloko funtsezko une batean (adibidez, ugalketa garaian) gizakien presentziaren ondorioz eragozpen zuzenik sor ez dadin. 1.AC.5 RAMSAR eremuan eta AP-9 jardueran definitutako eremuetan uretako eta sedimentuetako zianobakterien presentzia antzemateko analisiak egitea	40 000
4. BISOI EUROPARRA (Mustela lutreola)	AP.10 Bisoia europarra KBEaren inguruko errepide eta bideetan harrapatua izatearen ondorioz hil daitekeen puntuak (puntu beltzak) identifikatu eta ezabatzea.	100 000
	1.AC.22 KBEan bisoi europarraren kontserbaziorako zuzentzarau teknikoak idaztea eta hedatzea.	8 000
	1.AC.18 Fauna espezie exotiko inbaditzaileen aldizkako jarraipena, desagerrarazpena eta kontrola. Ukipena sortzeko aukera gehienak dituztenak lehenetsiko dira, adibidez bisoi amerikarra.	120 000
	1.AC.16 KBEan bisoi populazioen jarraipena (gutxienez hiru urtean behin). Bidezkoa bada, haien kontserbazio egoeraren, bilakaera demografikoaren eta habitatei eragiten dieten asalduren diagnostikoa egingo da, populazio horien egoera mantendu eta/edo hobetzeko.	30 000
	"Urtegien sistema" funtsezko elementuan proposatutako neurri guztiak aplikatu behar dira, eta, bereziki, ertzetako landaretza orla kontserbatu eta berreskuratzeari eta KBEko uren kalitateari eta egoera ekologiko onari eusteari buruzkoak.	-
5. IGARABA (Lutra lutra)	"Urtegien sistema" funtsezko elementuan proposatutako neurri guztiak aplikatu behar dira, eta, bereziki, ertzetako landaretza orla kontserbatu eta berreskuratzeari eta KBEko uren kalitateari eta egoera ekologiko onari eusteari buruzkoak.	

Funtsezko elementua	GIDALERROAK ETA NEURRIAK	Guztira (€)
	Bisoi europarra funtsezko elementuan proposatutako neurriak ere aplikatu behar dira. 1.AC.22 , KBEan igarabaren habitatak kontserbatzeko gidalerro teknikoak idatzi eta hedatzeari buruzkoa, eta AP.7, KBEaren inguruko errepide eta bideetan harrapaketaren ondoriozko heriotza puntu posibleak identifikatu eta ezabatzekoa.	
	1.AC.16 KBEaren eremuan igarabaren presentzia zehazteko ikuskapen zehatzak egitea,	20 000
6. HEGOALDEKO APO PINTATUAK <i>(D. galganoi jeanneae), eta</i> BASO IGEL JAUZKARIA <i>(R. dalmatina).</i>	AP.11.- Proiektu bat idaztea, KBEaren eremuan anfibioen habitata hobetzeko jarduerak garatzeko. Putzu sateliteak egokitzea, espezie hauen hazkuntza bultzatzeko.	35 000
	1.AC.16 KBEaren eremuan hegoaldeko apo pintatuaren eta baso igel jauzkariaren presentzia zehazteko ikuskapen zehatzak egitea.	12 000
	“Urtegien sistema” funtsezko elementuan proposatutako neurri guztiak aplikatuko dira, eta, bereziki, KBEan uren kalitate eta egoera ekologiko onari eusteari buruzkoak. Baso igel jauzkariaren eta apo pintatuaren kudeaketa plana idatzi eta onartzen dela sustatzeko 1.AC.19 neurria eta anfibioen bi espezie hauen habitatak kontserbatzeko gidalerro teknikoak idatzi eta hedatzeari buruzko 1.AC.22 neurria aplikatu behar dira.	24 000
7. NAIADEAK: <i>(Potomida littoralis, Unio mancus, Anodont)</i>	1. AC.18. Fauna espezie exotiko inbaditzailearen jarraipenerako eta kontrolerako aldizkako jarduerak egitea. Ukipena sortzeko aukera gehienak dituztenak lehenetsiko dira, adibidez zebra muskuilua.	60 000
	1.AC.19. Araban naiadeentzako kudeaketa plana egin eta onartzea.	6 000
	1.AC.16. KBEan naiadeen populazioaren aldizkako jarraipena egitea. Aleak translokatzeko programak, populazio bideragarrietako aleei atxikitako zebra muskuiluak puntualki garbitu eta populazioak areagotzeko.	90 000
GUZTIRA		6 289 000